

TRUNCUS COELIACUS VE DALLARINA BİR BAKIŞ

Duygu AKIN SAYGIN¹, Bilge TÜRKMEN², Eymen ERSÖZ³, Zeynep Bengüsu TUĞRUL⁴,

Selin GÜNBAŞ³

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi Anatomi, AD, Konya, Türkiye

²Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya, Türkiye

³Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Dönem V Öğrencisi, Konya, Türkiye

⁴Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Dönem VI Öğrencisi, Konya, Türkiye

Özet
Truncus coeliacus (TC), T12 vertebranın alt kenarı hizasında, hiatus aorticus'un hemen altında, aorta abdominalis'in ventral kısmından ayrılan kısa ve kalın bir daldır. TC, suprakolik karın kompartımanının beslenmesini sağlayan ana arterdir. Yapılan çalışmalarda TC anatomisinin standart olmadığı gibi bazı kişilerde kendine özgü dallanma paterni gösterebildiği tespit edilmiştir. TC'nin klasik anatomisi a. gastrica sinistra (AGS), a. hepatica communis (AHC) ve a. splenica (AS) isimli üç daldan oluşur ve Haller Tripus'u olarak isimlendirilmiştir. Bu incelemede TC'nin klasik paterni ve varyasyonları (klasik olmayan) ile ilgili literatürü gözden geçirmek amaçlanmıştır. Elde edilen bilgilerin karaciğer transplantasyonu ve transarteriyel kemoembolizasyon gibi cerrahi girişimlerin planlanması ve uygulanması aşamasında ve radyolojik incelemelerde önem taşıyacağı düşüncesindeyiz. Truncus coeliacus ve dallarının yapısı tarihte birçok araştırmacı tarafından incelenmiştir. TC'yi ilk olarak Lipschutz (1917) dört tipte sınıflandırmıştır. Bunun yanı sıra TC'yi Adachi (1928) 6 tip, Micahela (1955) 6 tip, Uflacker (1997) 8 tipe ayırarak sınıflandırmasına rağmen bu tiplendirmeler varyasyon tiplerinin hepsini karşılamamaktadır. Çalışmamızda ise literatürde tespit edilen normal (klasik) üçlü dallanma (AGS, AHC ve AS) yani trifurkasyon yüzdelerinin ortaya koyulması hedeflendi. 2004-2021 yılları arasında TC'un dal varyasyonlarını inceleyen 19'u bilgisayarlı tomografi (BT) anjiyografi görüntüleri ve 16'sı kadavra diseksiyon yöntemi ile yapılan çalışmalar incelendi. İncelenen çalışmalardaki 20135 olgunun 17237'sinde normal TC dallanması görüldü ve görülme yüzdesi %85,60 olarak hesaplandı. Bununla beraber normal dallanma paterninin popülasyona göre değişimi de ortaya konulmaya çalışıldı. TC'nin klasik dallanma paterninin kadavra ile yapılan çalışmalarda görülme yüzdesinin BT ile yapılan çalışmalardan daha düşük olduğu tespit edildi. Sonuç olarak klinik çalışmalar, anjiyografik yöntemler, cerrahi öncesi planlama ve cerrahi müdahalelerde TC ve dallarının varyasyonları ile anatomisi daima göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Truncus coeliacus, aorta abdominalis, haller tripus